

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

1. OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Při výuce českého jazyka a literatury si učitel i žáci uvědomují, že tento předmět zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Každý ví, že znalost mateřského jazyka vybavuje žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožňují správně vnímat a rozvíjet vzdělání v dalších oblastech.

1.1 Vzdělávací obsahy, ze kterých je vyučovací předmět utvořen

Předmět se skládá ze tří vzdělávacích složek jazyková výchova, literární výchova a komunikační a slohová výchova, které se vzájemně prolínají a doplňují a realizují se v nich všechna témata daná RVP. V jazykové výchově si žáci osvojí spisovnou podobu českého jazyka na základě získaných vědomostí a dovedností. Jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení a následně k přehlednému a srozumitelnému vyjadřování. Český jazyk je nástrojem získávání většiny informací i předmětem poznání. V literární výchově žáci poznávají základní literární druhy, rozlišují literární fikci od skutečnosti, formulují vlastní názory o přečteném díle a postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Prostřednictvím literatury mohou být pozitivně ovlivňovány jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohacen jejich duchovní život. Žáci alespoň v základech chápou funkci divadla, filmu, televize a ostatních medií a vybírají si v nich podle zájmu a z hlediska kvality. V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu a kriticky posuzovat jeho obsah. Umí určit formální stránku a stavbu textu.

1.2 Mezipředmětové vztahy, přesahy

Výukou českého jazyka, která přináší předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci, prolíná školní projekt mezinárodní spolupráce dětí a projekt v 7. ročníku, který se zabývá generačními vztahy. Realizují se zde mezipředmětové vztahy s výukou cizích jazyků, zeměpisu, dějepisu, občanské výchovy a přírodopisu.

1.3 Upřednostňované formy realizace vyučovacího předmětu

Předmět český jazyk využívá tradiční formy výuky – výklad, frontální vyučování, skupinovou práci a projektový způsob vyučování. Využívá se audiovizuální technika, skupinová práce, internet, výukové programy, ale i školní návštěva knihovny, divadelních představení nebo kina, což ovlivňuje především literární výchovu. Znalosti se prohlubují při projektech nebo na exkurzích (E. Welzl- Zábřeh)

1.4 Časová dotace vyučovacího předmětu

Časová dotace českého jazyka a literatury je v 6., 7., 8. a 9. ročníku 4 hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku může být výuka posílena cvičením z českého jazyka, jako volitelného předmětu, o 1 hodinu týdně.

1.5 Ročníky, ve kterých se vyučovací předmět realizuje

Předmět navazuje na 1. stupeň ZŠ a realizuje se ve všech ročnících druhého stupně.

1.6 Místo realizace vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v běžných učebnách, v učebně informačních technologií, ve školní knihovně a využívá moderní metody práce s žáky.

1.7 Dělení výuky na skupiny, spojování žáků z různých ročníků

Výuka se dělí na skupiny v případě většího počtu žáků se specifickými poruchami učení.

2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

2.1 Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení je efektivně využívají v procesu učení a tvůrčích činnostech
- chápou důležitost znalostí českého jazyka pro výuku dalších předmětů a důležitost mateřského jazyka v historii a v současnosti a to, že je znakem každého národa a že bychom ho měli ovládat.

2.2 Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni ke snaze řešit problémové situace, se kterými se setkávají v literárních ukázkách
- vedeme žáky k tomu, aby se učili zdůvodňovat gramatická pravidla,
- předkládáme žákům dostatek námětů k rozhodování se v různých situacích, promýšlí jejich řešení a obhajují svá stanoviska, sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů.

2.3 Kompetence komunikativní

- v českém jazyce jsou žáci vedeni k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu, k pozornému naslouchání projevů druhých lidí, k diskusi, obhájení názorů a vhodné argumentaci
- umožňujeme žákům poznávat různé typy textů a jiných informačních materiálů;
- vedeme žáky k formulování vlastní názorů na literaturu, přemýšlí o ní a tvořivě ji využívají.

2.4 Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek situací, nad kterými vedou žáci diskuse, spolupracují, hledají východiska a učí se hodnotit práci spolužáků i svou.
- vytváříme dostatek situací k poznání, jak účinně spolupracovat a podílet se na vytváření pravidel práce ve skupině a usměrňovat své jednání.

2.5 Kompetence občanské

- nabízíme žákům dostatek možností účasti na kulturních akcích – divadlo, kino, knihovna, exkurze – žáci rozvíjejí smysl pro kulturu a tvořivost, oceňují naše kulturní dědictví a sledují kulturní dění naší obce

- účastní se reprezentace školy na různých kulturních akcích – recitace, divadlo

2.6 Kompetence pracovní

- nabízíme dostatek situací k zapojení se do soutěží a olympiád, kde využívají znalostí a zkušeností z jazyka a literatury.
- vedeme k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s výpočetní technikou.